

AVRUPA BİRLİĞİ KOMİSYONU MENŞE ETİKETLEMESİ TASLAK YÖNETMELİĞİ

HAKKINDA BİLGİ NOTU

Avrupa Birliği Komisyonu, 16 Aralık 2005 tarihinde AB Resmi Gazetesi'nde COM(2005)661 kodu ile bir Konsey Yönetmeliği taslağı yayınlamış, Birliğe ithal edilen ürünlerin etiketleri üzerinde ürünün menşesi ülkesinin belirtilmesinin zorunlu hale getirilmesi hakkında konusunda bir düzenleme yapılmasını önermişti.

Söz konusu yönetmelik, AB Parlamentosu'nda yapılan oylamada kabul edilmesinin ardından onaylanmak üzere Avrupa Konseyi'ne gönderilmişti. Ancak, uzun bir süredir AB Konseyi'nde onaylanması beklenen yönetmelik, Komisyon tarafından geri çekildi.

AB Komisyonu tarafından yönetmeliğin geri çekilme nedenleri olarak yönetmelik konusunda üye ülkeler arasında açık bir görüş birliğine varılamaması ve söz konusu yönetmelik hükümlerinin ayrımcılık yarattığı gerekçesiyle DTÖ kuralları ile bağdaşmaması gösteriliyor.

Komisyon'un önümüzdeki süreçte yönetmeliği tüm sanayi ürünlerini kapsayacak şekilde farklı bir kapsamda ve yasal çerçevede yeniden gündeme getirmesi bekleniyor.

Yönetmelik hakkında tarihi süreç

AB genelinde üçüncü ülkelerden ithal edilen ürünlerde menşesi ülkenin "made in" etiketi ile belirtilmesinin zorunlu hale getirilmesi konusu 2003 yılında gündeme gelmiş ve yapılan danışma sürecinin ardından 16 Aralık 2005 tarihinde söz konusu taslak yönetmelik yayınlanmıştır.

Yönetmeliğin gerekçesi

Komisyon, menşesi etiketlemesine duyulan ihtiyacı aşağıdaki gerekçelerle açıklamaktadır:

- AB genelinde sanayi ürünleri için geçerli olan menşesi etiketlemesi mevzuatının olmaması ve varolan yasal düzenlemelerin gönüllülük esasına dayanması
- Sanayi ve sektör temsilcilerinden konu ile ilgili gelen talepler
- Sahte ve piyasayı yanıltıcı menşesi etiketlemesine karşı önlem alma ihtiyacı

Yönetmelik kapsamı

Söz konusu yönetmelik kapsamında, 50-63 fasıllarında yer alan tüm tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon ürünlerinin ve bazı deri ve kürk ürünlerinin menşesinin tercihli olmayan menşesi kuralları baz alınarak belirlenmesi ve herhangi bir AB dilinde olan menşesi etiketinin ürünün üzerinde rahatlıkla görülebilecek bir yere monte edilmesi zorunlu hale getirilmişti.

Bununla birlikte, daha sonraki dönemde ürün kapsamının 61,62,63. Fasıllarda yer alan hazır giyim ürünleri ve hazır eşyaları ile 57. Fasılda yer alan halıları kapsayacak şekilde değişiklik yapılması önerileri de tartışılmıştır.

Ayrıca, AB ile tercihli ticaret ilişkisi bulunan Türkiye, Norveç, İzlanda ve Liechtenstein yönetmelik kapsamındaki uygulamadan hariç tutulmuştu. Ancak, AB'nin serbest ticaret anlaşması imzaladığı bazı ülkelerle kümülasyona dayalı menşesi kuralları uygulaması, bu ülkelerde üretilen ürünün menşesinin belirlenmesini güçleştirebileceği tartışılmaktaydı.